

กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

แผนกวิชาการเสด็จดี กศ.รร.กสร.ศสร.

พ.ร.บ.รับราชการทหาร พ.ศ.๒๕๕๓

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.๒๔๕๓

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วัน
ถัดจากวันประกาศใน รกจ. (๑๖ ก.พ.๕๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

พ.ร.บ. รับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๓๕

**มาตรา ๔ (๑) วิธีนับอายุ “ เกิดพุทธศักราชใด
ให้ถือว่ามียุครบ ๑ ปีบริบูรณ์เมื่อสิ้น
พุทธศักราชที่เกิดนั้น ส่วนการนับอายุต่อไปให้
นับแต่เฉพาะปีที่สิ้นพุทธศักราชแล้ว” (นับ
เฉพาะปีไม่ต้องคำนึงถึงวันที่ หรือเดือน ที่เกิด)**

- เมื่อเกิด จะมีอายุอย่าง ๑ ปี
- สิ้น พ.ศ. ที่เกิด จะมีอายุ ๑ ปีบริบูรณ์
- สิ้น พ.ศ. ต่อไป จะมีอายุ ๒ ปีบริบูรณ์

➤ ถ้าไม่ปรากฏปีเกิดให้นายอำเภอท้องที่เป็นผู้
กำหนดตามที่กำหนดใน**กฎกระทรวง**

กฎ น.๓ อายุบริบูรณ์ อายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ พ.ศ.
ใด เป็นคนชั้นปีนั้น ถ้าไม่ปรากฏปีเกิด ให้
นอภ.ท้องที่ ถือเอาตามเพื่อนบ้านเชื่อว่าอายุ
เท่าใด และ สังเกตร่างกายเป็นเกณฑ์

มาตรา ๔ (๒) ทหารกองเกิน หมายความว่า
ผู้ซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ และยังไม่
ถึงสามสิบปีบริบูรณ์ ซึ่งได้ลงบัญชีทหาร
กองเกินตามมาตรา ๑๖ หรือผู้ซึ่งได้ลงบัญชี
ทหารกองเกินตามมาตรา ๑๘ แล้ว

มาตรา ๔ (๓) ทหารกองประจำการ หมายความว่า ผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนกองประจำการ และได้เข้ารับราชการในกองประจำการ จนกว่าจะได้ปลด

มาตรา ๔ (๔) ทหารกองหนุนประเภทที่ ๑

หมายความว่า

ทหารที่ปลดจากกองประจำการโดยรับราชการ
ในกองประจำการจนครบกำหนดกำหนด หรือ
ทหารกองเกินซึ่งสำเร็จการฝึกวิชาทหาร ตาม
กฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร
และได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ แล้วปลด
เป็นทหารกองหนุนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ (๕) ทหารกองหนุนประเภทที่ ๒
หมายความว่า ทหารที่ปลดจากทหาร
กองเกิน ตามมาตรา ๓๕ หรือปลดจาก
กองประจำการ ตามมาตรา ๔๐

มาตรา ๔ (๖) พันราชการทหารประเภทที่ ๑

หมายความว่า ทหารซึ่งถูกปลดโดยที่เข้ารับราชการในชั้นต่างๆ จนครบกำหนดหรือโดยที่พิการทุพพลภาพ หรือมีโรคซึ่งไม่สามารถจะรับราชการทหารได้ ในระหว่างรับราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ (๗) พันราชการทหารประเภทที่ ๒

หมายความว่า ทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ที่มีอายุสี่สิบหกปีบริบูรณ์แล้ว หรือ ทหารกองเกิน หรือทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ซึ่งพิการทุพพลภาพหรือมีโรคอันไม่สามารถจะรับราชการทหารได้ ในระหว่างรับราชการทหาร ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ นายทหารสัญญาบัตรที่ถูกปลดโดยถูกถอดหรือออกจากยศ

มาตรา ๔ (๘) ทหารประจำการ

หมายความว่า ทหารซึ่งรับราชการ
ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ซึ่ง
ไม่ใช่ทหารกองประจำการ

มาตรา ๔ (๘) อำเภอด หมายคความรวมถึงกิ่งอำเภอด
ด้วย

มาตรา ๔ (๑๐) ที่ว่าการอำเภอด หมายคความรวม ถึง
ที่ว่าการกิ่งอำเภอดด้วย

มาตรา ๔ (๑๑) นายอำเภอด หมายคความรวมถึง
ปลัดอำเภอดผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอดด้วย

มาตรา ๕ บุคคลซึ่งต้องลงบัญชีทหาร
กองเกิน ให้ลงบัญชีที่อำเภอดังต่อไปนี้

๑. กรณีบิดามารดาจดทะเบียนสมรสกัน

- ถ้าบิดายังมีชีวิตอยู่ ลงบัญชีที่อำเภอที่บิดามี
ภูมิลำเนา
- บิดาทายมีมารดาลงบัญชีที่อำเภอที่มารดามี
ภูมิลำเนา
- ถ้าทั้งบิดามารดาตายมีผู้ปกครอง ลงบัญชีที่
อำเภอที่ผู้ปกครองมีภูมิลำเนา

๒. บุคคลซึ่งเกิดนอกสมรสและบิดามีได้จด

ทะเบียนรับรองบุตร

- ให้ลงบัญชีที่ภูมิลำเนาของมารดา

- ถ้ามารดาถึงแก่กรรมแล้วมีผู้ปกครองให้

ลงบัญชีที่ภูมิลำเนาผู้ปกครอง

๓. บุคคลนอกจากที่กล่าวใน (๑) และ (๒) หรือ บุคคลที่ไม่อาจลงบัญชีทหารกองเกินตาม (๑) หรือ (๒) ได้ ไม่ว่าจะด้วยกรณีใดก็ตาม ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนา

เมื่อได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้วให้ถือว่าผู้นั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่อำเภอที่ได้ลงบัญชีทหารกองเกิน ภูมิลำเนาทหารให้มีได้เพียงแห่งเดียว

มาตรา ๖ การเรียกและการตรวจเลือกคนเข้าเป็น
ตำรวจกองประจำการตลอดถึงการยกเว้น และการ
ปลดตำรวจซึ่งอยู่ในกองประจำการ ให้ปฏิบัติเช่น
เดียวกันกับการเรียกและการตรวจเลือกคนเข้าเป็น
ทหารกองประจำการ การยกเว้น และการปลด
ทหาร การเรียกคนเข้ากองประจำการเป็นตำรวจ
ให้กระทรวงมหาดไทยทำได้โดยตกลงกับกระทรวง
กลาโหม

หมวดที่ ๑ บททั่วไป

มาตรา ๗ ชายที่สัญชาติเป็นไทยตามกฎหมาย มีหน้าที่รับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน

มาตรา ๘ การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการ ให้กระทำด้วยวิธีเรียกมาตรวจเลือก หรือจะรับเข้าเป็นทหารกองประจำการโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

กฎ ฌ.๓๕ ข้อ ๒ การรับบุคคลเข้าเป็นทหาร
กองประจำการโดยวิธีอื่น ให้กระทำโดยวิธี
ร้องขอ และบุคคลที่จะร้องขอต้องมีอายุ
ตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์และยังไม่ถึงสามสิบ
ปีบริบูรณ์

กฏ น.๓๕ ข้อ ๓ การรับบุคคลเข้าเป็นทหาร
กองประจำการโดยวิธีร้องขอตาม ข้อ ๒ ให้
กระทำดังนี้.

ข้อ ๓ (๑) ร้องขอฯ ในวันตรวจเลือกฯ

ข้อ ๓ (๒) ร้องขอฯ ก่อนวันตรวจเลือกฯ กรณี
ถูกเรียก

ข้อ ๓ (๓) ร้องขอฯ ก่อนวันตรวจเลือกฯ กรณี
ไม่ถูกเรียก หรือเคยถูกเรียกแต่ไม่ถูกเข้ากองฯ

กฎ ๓๕ ข้อ ๔ การรับบุคคลตามข้อ ๓(๑), ๓(๒) ให้ฝ่ายทหาร หรือฝ่าย ตร. รับได้เฉพาะบุคคลที่มีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่ที่เรียกมาตรวจเลือกฯ ไม่เกินจำนวนเฉลี่ยของอำเภอท้องที่ที่ทำการตรวจเลือกฯ เว้นแต่

- ร้องขอเข้า ตร. รับบุคคลที่มีภูมิลำเนาทหาร กทม.
- การรับบุคคลตาม ข้อ ๓(๒) ถ้าสำเร็จชั้นอุดมศึกษา ให้รับได้ไม่จำกัดจำนวน ทั้งนี้ให้ผู้ยื่นร้องขอ ต่อ ทบ.ทอ.ทร. ก่อนวันตรวจเลือกฯ ไม่น้อยกว่า ๗ วัน

มาตรา ๕ ทหารกองเกิน อายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์
และยังไม่ถึง ๓๐ ปีบริบูรณ์ เป็นผู้ที่อยู่ในกอง
ประจำการ เมื่อเข้ากองประจำการต้องอยู่ใน
กองประจำการ มีกำหนดสองปี

ส่วนผู้มีคุณวุฒิพิเศษ หรือเมื่อมีกรณีพิเศษ
จะต้องรับราชการทหารน้อยกว่าสองปี ตามที่
กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ วรรคสอง วันเริ่มรับราชการทหารกอง
ประจำการ ให้นับแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการ
ถ้าขึ้นทะเบียนไม่ทันให้ขึ้นภายหลัง ให้นับตั้งแต่วัน
เข้ารับราชการ เมื่อรับราชการครบให้ปลดเป็น
กองหนุน ดังนี้

กองหนุนชั้นที่ ๑ **เจ็ดปี**

กองหนุนชั้นที่ ๒ **สิบปี**

กองหนุนชั้นที่ ๓ **หกปี**

ตามลำดับขึ้นไปจนปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ ๑

มาตรา ๕ วรรคสาม บุคคลซึ่งสำเร็จการฝึกวิชาทหารฯ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จะให้รับราชการทหารกองประจำการน้อยกว่าสองปีหรือให้ขึ้นทะเบียนฯ แล้วปลดเป็น กน.๑ โดยมีต้องเข้ากองฯ ก็ได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่จะอ้างสิทธิดังกล่าวได้ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก หรือต่อหน่วยทหารที่ตนร้องขอในวันร้องขอ หรือต่อหน่วยที่ขึ้นทะเบียนฯ แล้วแต่กรณี ส่วนที่จะให้อยู่ในกองหนุนชั้นใด และเป็นเวลาเท่าใดนั้น ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการปลดทหารกองเกินที่ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการตามวรรคสอง

มาตรา ๕ วรรคสี่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและ
ผู้ว่าราชการจังหวัดออกหนังสือสำคัญให้แก่ทหารที่ถูกปลด
เป็นทหารกองหนุนไว้เป็นหลักฐาน หากหนังสือ
สำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอ
ท้องที่ เพื่อขอรับหนังสือสำคัญใหม่ โดยเสียค่า
ธรรมเนียมฉบับละหนึ่งบาท แต่ถ้าการชำรุดหรือ
สูญหายนั้น เป็นเพราะเหตุสุดวิสัยก็ไม่ต้องเสียค่า
ธรรมเนียม

มาตรา ๑๐ นักเรียนทหาร เมื่อมีอายุสิบ
แปดปีบริบูรณ์ ให้ขึ้นทะเบียนกอง
ประจำการ ถ้าออกจากนักเรียนในขณะที่
อยู่ในกองประจำการ ยังไม่ครบกำหนด
ให้ส่งตัวไปรับราชการ ในกรมกองทหาร
จนกว่าจะครบกำหนด

มาตรา ๑๑ การรับราชการทหารประจำการ การแบ่ง
ประเภทและการปลดประจำการ ให้เป็นไปตาม
กฎหมายและระเบียบแบบแผนของกระทรวงกลาโหม
ทหารประจำการนั้น ถ้ายังมีได้ขึ้นทะเบียนกอง
ประจำการ ก็ต้องขึ้นทะเบียนกองประจำการและรับ
ราชการในกองประจำการจนครบกำหนด ตามพระ
ราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กระทรวงกลาโหมจะตั้งปลดเป็น
ทหารประเภทอื่น

มาตรา ๑๒ บุคคลใดได้ลงบัญชีทหารกองเกิน
ตาม ม.๑๖ หรือทหารกองเกิน หรือทหาร
กองหนุนไปอยู่ต่างท้องที่อำเภอเดียวกัน หรือ
ต่างอำเภอเป็นการชั่วคราวเกินสามสิบวันต้อง
แจ้งต่อ นอก.ท้องที่ ที่ตนเข้ามาอยู่ และให้
นอก. ที่รับแจ้งทำการสอบสวนและออกใบรับ
(แบบ สค.๑๐) แล้วแจ้ง นอ.ภูมิดำเนินทหาร

ทราบ

มาตรา ๑๒ วรรคสอง บุคคลตามวรรคหนึ่งประสงค์
จะย้ายภูมิดำเนาทหาร ให้แจ้งต่อ นอ.ท้องที่ที่เข้า
มาอยู่ ทำการสอบสวน เมื่อเห็นว่าผู้ขอย้ายได้มาทำ
มาหาเลี้ยงชีพเป็นประจำ หรือมีที่อยู่เป็นหลักฐาน
และ ไม่ประสงค์จะหลีกเลี่ยงการรับราชการทหาร
ให้แจ้ง นอภ.ภูมิดำเนาทหาร เมื่อได้รับการยืนยัน
แล้วจึงให้รับแจ้งการย้ายฯ และออกใบรับให้ แล้วให้
นอภ.ที่เกี่ยวข้องแจ้ง ผวจ.ของตนทราบ

มาตรา ๑๒ วรรคสาม การแจ้งย้ายตามวรรค
หนึ่งและวรรคสอง ให้กระทำภายใน ๓๐ วัน
นับตั้งแต่วันที่ย้ายเข้ามาอยู่ในท้องที่

มาตรา ๑๒ ทวิ บุคคลซึ่งได้ลงบัญชีทหาร
กองเกินตาม ม.๑๖ หรือทหารกองเกิน หรือ
ทหารกองหนุนได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อตัว
ชื่อสกุลให้นำหลักฐานไปแจ้ง นอ.ภูมิตำเนา
ทหารภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับ
อนุญาต

หมวด ๒ การยกเว้น

มาตรา ๑๓ บุคคลดังต่อไปนี้ ยกเว้นไม่ต้อง
เข้ารับราชการทหารกองประจำการ คือ

มาตรา ๑๓(๑) พระภิกษุที่มีสมณศักดิ์ หรือที่
เป็นเปรียญและนักบวชในพระพุทธศาสนา
แห่งนิกายจีนหรือญวนที่มีสมณศักดิ์

มาตรา ๑๓(๒) คนพิการทุพพลภาพ ซึ่งไม่
สามารถเป็นทหารได้

มาตรา ๑๓(๓) บุคคลซึ่งไม่มีคุณวุฒิที่จะเป็น
ทหารได้เฉพาะบางท้องที่ ตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวง (น.๔๕)

(ยกเลิกกฎกระทรวงโดยกฎกระทรวง พ.ศ.

๒๕๕๘)

มาตรา ๑๔ บุคคลดังต่อไปนี้ เมื่อลงบัญชี
ทหารกองเกินแล้ว ไม่เรียกมาตรวจเลือก
เข้ารับราชการทหารกองประจำการในยาม
ปกติ คือ

มาตรา ๑๔(๑) พระภิกษุ สามเณร และ
นักบวชในพระพุทธศาสนา แห่งนิกายจีน
หรือญวน **ซึ่งเป็นนักธรรม** ตามที่กระทรวง
ศึกษาธิการรับรอง

มาตรา ๑๔(๒) นักบวชศาสนาอื่น ซึ่งมี
หน้าที่ประจำในกิจของศาสนาตามที่
กำหนดในกฎกระทรวง และผู้ว่าราชการ
จังหวัดออกใบสำคัญให้ไว้

(กฎกระทรวง น. ๓)

มาตรา ๑๔(๓) บุคคลซึ่งอยู่ในระหว่างการ
ฝึกวิชาทหาร ตามหลักสูตรที่กระทรวง
กลาโหมกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยการ
ส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร

**มาตรา ๑๔(๔) นักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร
ของกระทรวงกลาโหม**

มาตรา ๑๔(๕) ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือ
หรือวิชาการต่างๆ ที่อยู่ในการควบคุมของ
กระทรวง ทบวง กรม หรือ ส่วนราชการส่วน
ท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และ
ผวจ. ออกใบสำคัญ ให้

(กฎกระทรวง น. ๔๒) (๓๓.๓๓)

มาตรา ๑๔(๖) นักศึกษาของศูนย์กลางอบรม
การศึกษาผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๑๔(๗) นักศึกษาของศูนย์ฝึกการบิน
พลเรือน ของกระทรวงคมนาคม

มาตรา ๑๔(๘) บุคคลซึ่งได้สัญชาติไทยโดย
การแปลงสัญชาติ

มาตรา ๑๔(๕) บุคคลซึ่งได้รับโทษจำคุก
โดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุกครั้งเดียว
ตั้งแต่**สิบปี**ขึ้นไป หรือเคยได้รับโทษจำคุก
โดยคำพิพากษา**ถึงที่สุด**ให้จำคุกหลายครั้ง
รวมกันตั้งแต่**สิบปี**ขึ้นไป หรือเคยถูกศาล
พิพากษาให้**กักกัน**

มาตรา ๑๕ บุคคลซึ่งพ้นจากฐานะตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๑๓(๑) มาตรา ๑๔(๑) (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) มาตรา ๒๓(๒) หรือ มาตรา ๒๕(๓) ให้แจ้งด้วยตนเองต่อ นอภ.ท้องที่ที่ตนอยู่หรือทำการประจำภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พ้นจากฐานะเช่นนั้น ให้ นอภ.ออก**ใบรับให้** ถ้าอยู่ต่างท้องที่ ให้ นอภ.ที่รับแจ้ง แจ้งต่อ นอภ.ภูมิลำเนาทหาร

หมวด ๓

การลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอ

มาตรา ๑๖ บรรดาชายที่มีสัญชาติไทย เมื่อมีอายุย่างเข้าสิบแปดปีในพุทธศักราชใด ให้ไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน ภายในพุทธศักราชนั้น

มาตรา ๑๖ วรรคสอง ผู้ใดไม่สามารถไปลง
บัญชีทหารกองเกินด้วยตนเองได้ต้องให้บุคคล
ซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้ไปแจ้งแทน ให้
นายอำเภอสอบสวน เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ลง
บัญชีทหารกองเกินไว้ ถ้าไม่มีผู้มาแจ้งแทน ให้
ถือว่าผู้นั้นหลีกเลี่ยง ขัดขืนไม่มาลงบัญชีทหาร
กองเกิน

มาตรา ๑๖ วรรคสาม นอก.ออกใบสำคัญหรือใบรับ
หากใบสำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ นอก.ท้องที่ออกให้
ใหม่

มาตรา ๑๖ วรรคสี่ เป็นทหารกองเกินตั้งแต่ ๑ ม.ค.
ของ พ.ศ. ถัดไป

มาตรา ๑๖ วรรคห้า การลงบัญชีทหารกองเกิน ให้
ปฏิบัติตามกฎกระทรวง

(กฎ.น. ที่ ๔๐ และ บันทึกข้อตกลงฯ ข้อ ๑ และ ๓๓)

มาตรา ๑๗ ในเดือนกันยายนทุกปีให้ นอภ.
จัดการประกาศให้ผู้ที่มีอายุถึงเขตที่จะต้องลง
บัญชีทหารกองเกิน ไปลงบัญชีทหารกองเกิน
ตามที่กำหนดในมาตรา ๑๖

- ประกาศ ให้ติดไว้ที่เปิดเผย
- ส่งประกาศให้ กำนัน/ผญบ.

มาตรา ๑๘ บุคคลซึ่งยังมีได้ลงบัญชีทหารกองเกิน
พร้อมกับคนชั้นปีเดียวกันด้วยเหตุใดๆก็ดี ถ้าอายุ
ยังไม่ถึงสี่สิบหกปีบริบูรณ์ ให้ปฏิบัติทำนองเดียวกับ
มาตรา ๑๖ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่สามาร
ปฏิบัติได้ แต่ให้ผู้อื่นแจ้งแทนไม่ได้ นอก.สามารถ
เรียกตัวมาลงบัญชีฯ โดยไม่คำนึงถึงกำหนดเวลา
ดังกล่าว

มาตรา ๑๘ วรรคสอง ลงบัญชีฯ แล้ว นอก.ออกใบสำคัญ
หรือใบรับให้

มาตรา ๑๘ วรรคสาม ผู้ที่ลงบัญชีฯ ตาม ม.นี้ ให้เป็น
ทหารกองเกินตั้งแต่วันลงบัญชีฯ ถ้าอายุครบปลดเป็น
กน.๒ ตาม ม.๓๕ เมื่อลงบัญชีฯ แล้ว ให้ปลดเป็น กน.๒
ทันที

มาตรา ๑๘ วรรคสี่ หลักเกณฑ์การลงบัญชีฯ ตามมาตรานี้
ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง

(กฎ จ.๔๐ และบันทึกข้อตกลงฯ ข้อ ๑ และ ๓๗)

มาตรา ๑๕ เมื่อมีคราวจำเป็นนายอำเภอมีอำนาจประกาศเรียกบุคคล ที่ได้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ที่อำเภอตาม ม.๑๖ หรือ ม.๑๘ แล้วไปแสดงตน เพื่อลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ได้ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันประกาศ

มาตรา ๑๕ วรรคสอง ประกาศเช่นนี้ ให้ นอภ. ปิดไว้หน้า
ที่ว่าการอำเภอ กับส่งให้ กำนัน/ผญบ.

มาตรา ๑๕ วรรคสาม ผู้ใดไม่สามารถไปลงบัญชีฯ ต้องให้
บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะฯ ไปแจ้งแทน ถ้าไม่ไปถือว่า
หลีกเลี่ยงข้อขึ้น

มาตรา ๑๕ วรรคสี่ นอภ. ออกใบสำคัญหรือใบรับให้

(กฎ น.๔๐)

กฎกระทรวงฉบับที่ ๔๐

ลงบัญชี ตาม ม.๑๖ ม.๑๘ หรือ ม.๑๕ ให้ผู้ยื่นนำ
สตัมภ์ตร บัตร ปชช. ตำเนาทะเบียนบ้าน ถ้าผู้แจ้ง
แทน ตาม ม.๑๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๕ วรรค
สาม ให้ผู้แจ้งแทนปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ลง บัญชี
- กรณี ลงตาม ม.๑๕ ให้ผู้ลงบัญชีหรือผู้แจ้ง นำ
ใบสำคัญหรือใบรับ มาคืน นอก. เพื่อทำลาย

มาตรา ๒๐ บุคคลตามมาตรา ๑๓(๑) และ
(๓) ให้ยกเว้นไม่ต้องลงบัญชีทหารกองเกิน

มาตรา ๒๑ บุคคลดังต่อไปนี้ไม่ต้องไปแสดงตนต่อ

นายอำเภอ ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา

๑๙ คือ (๑) สามเณรเปรียญ

(๒) ผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างควบคุมหรือคุมขังของ
เจ้าพนักงาน

แต่ให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

(กฎ จ.๔๐ บันทึกฯ ข้อ ๒)

หมวด ๔

การเรียกคนเข้ากองประจำการ

มาตรา ๒๒ บุคคลที่อยู่ในกำหนดออกหมาย
เรียกมาตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการ
นั้นคือผู้ที่เข้าเป็นทหารกองเกิน

มาตรา ๒๓ การที่จะเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการเมื่อใด อายุใดบ้าง และกี่ครั้งนั้นให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(กฎ จ.๕ และบันทึกฯ ข้อ ๕)

กฎ จ.๕ ทหารกองเกินซึ่งจะเรียกเข้ารับราชการ
กองประจำการตามมาตรา ๒๓ คือ

(๑) ทหารกองเกินซึ่งมีอายุ ๒๑ ปีบริบูรณ์ในปีที่
จะเข้ากองประจำการ ถ้าไม่พอจึงให้เรียก
ทหารกองเกินซึ่งมีอายุถัดจากอายุ ๒๑ ปี
บริบูรณ์ ขึ้นไปตามลำดับ

(คนที่จะต้องเรียกมาเข้ารับการตรวจเลือกฯ ในปีถัดไปตาม
ลำดับ จนถึงอายุ ๑๘ ปี)

**(๒) ทหารกองเกินซึ่งมีอายุอายุเกินกว่า ๒๑ ปีบริบูรณ์ ใน
ปีที่จะเข้ากองประจำการ ซึ่ง**

(ก) ยังไม่เคยเข้ารับการตรวจเลือก

**(ข) หลีกเลี้ยงขัดขืนไม่มาให้คณะกรรมการตรวจ
เลือกทำการตรวจเลือก ตามมาตรา ๓๓**

(ค) พ้นจากฐานะยกเว้น หรือผ่อนผัน

(ง) จะได้รับการผ่อนผันตามมาตรา ๒๕ หรือ

(จ) คณะกรรมการตรวจเลือกจัดเข้าเป็นคนจำพวกที่ ๓
ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (ยกเลิกโดย ก.๓๓)

การเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำ
การนี้ ปีหนึ่งให้เรียกครั้งเดียวระหว่างเดือนเมษายน
กับเดือนพฤษภาคม เว้นแต่ รมว.กท. จะสั่งเป็น
อย่างอื่น

มาตรา ๒๔ การเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการ
ทหารกองประจำการนั้น ให้ **นอภ.ออกหมายเรียก**
ทหารกองเกินซึ่งลงบัญชีทหารกองเกินไว้ ตามม.
๑๖, ๑๘ และ ๑๙ มาตราขเลือก ทั้งนี้ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎ

กระทรวง

(กฎ ฌ. ๓๖)

กฎกระทรวงฉบับที่ ๓๖

ข้อ ๑ การเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกอง
ประจำการ นั้น

(๑) ทหารกองเกินอย่าง ๒๑ ปี ใน พ.ศ.ใด ตามที่ปรากฏใน
แบบ สด.๑ ให้ นอภ.ออกหมายเรียกฯ ตั้งแต่เดือน **ม.ค. เป็น
ต้นไป**

(๒) ทหารกองเกินอายุเกินกว่า ๒๑ ปี ตาม กฎ จ.๕
ตามที่ปรากฏใน แบบ สด.๑ และ สด.๑๖ ที่ตรวจเลือกครั้ง
สุดท้าย ให้ นอภ.ออกหมายเรียกฯ โดยส่งหมายให้หรือจะ
เรียกให้มารับที่ อ.ภูมิลำเนาทหารก็ได้

ข้อ ๒ ทหารกองเกินไปขอรับหมายเรียกฯ ให้ตรวจสอบเอกสารให้ถูกต้อง แล้วให้ลงชื่อหรือพิมพ์ลาย นิ้วมือไว้ในใบรับ หากให้ผู้บรรลุนิติภาวะและพอเชื่อถือได้มารับหมายเรียกแทน ต้องมี **หนังสือมอบอำนาจ**

ข้อ ๓ กรณีทหารกองเกินรับหมายฯ แล้วย้ายภูมิตำเนาทหาร นอภ.ใหม่เรียกคืน ออกหมายเรียกใหม่ให้ ออกใบรับให้

ข้อ ๔ ศค.๓๕, ศค. ๑๖ ใช้ตามแบบ ทำยกฏกระทรวงนี้

มาตรา ๒๕ ทหารกองเกินเมื่อมีอายุย่างเข้า
๒๑ ปีใน พ.ศ.ใด ต้องไปแสดงตนเพื่อรับ
หมายเรียกที่ อ. ท้องที่ซึ่งเป็นภูมิลำเนาทหาร
ของตน ภายใน พ.ศ.นั้น

มาตรา ๒๕ วรรคสอง ทหารกองเกินที่พ้นจาก
ฐานะยกเว้นตาม ม.๑๔ (๓) หรือผ่อนผันตาม
ม.๒๓ (๒) และ ม.๒๕ (๓) ใน พ.ศ.ใด ต้องไป
แสดงตนเพื่อรับหมายเรียก หรือเพื่อจำหน่าย
บัญชีเรียกตามแต่กรณี ที่ อ. ท้องที่ซึ่งเป็นภูมิลิ
กำเนิดทหารของตน ภายใน พ.ศ.นั้น

มาตรา ๒๕ วรรคสาม ผู้ใดไม่สามารถจะไป
รับหมายเรียกด้วยตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่ง
บรรลุนิติภาวะและพอจะเชื่อถือได้ไปรับหมาย
เรียกแทน ถ้าไม่มีผู้แทนให้ถือว่าผู้นั้นหลีกเลี่ยง
ข้อนี้

มาตรา ๒๖ ในเดือนตุลาคมทุกปี ให้ นอภ.
จัดการประกาศให้ผู้ที่มีอายุย่างเข้า ๒๑ ปี ใน
พ.ศ.นั้น ไปแสดงตนเพื่อรับหมายเรียกที่ อ.
ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕

- ประกาศ ให้ติดไว้ที่เปิดเผย
- ส่งประกาศให้ กำนัน/ผญบ.

มาตรา ๒๓) ทหารกองเกินซึ่งถูกเรียกต้องมาให้คณะ
กก.ตรวจเลือกทำการตรวจเลือกตามกำหนดนั้น โดย
นำบัตรประจำตัวประชาชน และใบสำคัญทหาร
กองเกิน กาศนียบัตรหรือหลักฐานการศึกษามาแสดง
ด้วย ถ้าไม่มาหรือมาแต่ไม่เข้ารับการตรวจเลือก หรือ
ไม่อยู่จนการตรวจเลือกแล้วเสร็จ ให้ถือว่าทหารกอง
เกินนั้นหลีกเลี่ยงข้อบังคับไม่มาให้คณะ กก.ตรวจเลือก
ทำการตรวจเลือก เว้นแต่

(๑) ขรก.ซึ่งได้รับคำสั่งของ ผบช.โดยปัจจุบัน
ทันด่วนให้ไปราชการอันสำคัญยิ่ง หรือไป
ราชการ ตปท.โดยคำสั่งของ**เจ้ากระทรวง**

(๒) นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณ ตปท.
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (กฎ น.๑๐)

(๓) ขรก. หรือผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ราชการ หรือ
โรงงานอื่นใดในระหว่างที่มีการรบ หรือการสงคราม
อันเป็นอุปสรรคในการรบหรือการสงคราม และอยู่ใน
การควบคุมของ กห.

(๔) บุคคลซึ่งกำลังปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยทหารใน
ราชการสนาม

(๕) เกิดเหตุสุดวิสัย

(๖) ไปเข้าตรวจเลือกที่อื่น

(๗) ป่วยไม่สามารถจะมาได้โดยให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะ และเชื่อถือได้มาแจ้งต่อคณะ กก. ในวันตรวจเลือก

- กรณี (๑)(๒)(๓) หรือ (๔) ต้องได้รับการผ่อนผันเฉพาะคราวจาก รมว.มท. หรือ ผู้ซึ่ง รมว.มท.มอบหมาย (คำสั่ง มท. ที่ ๕๔๐/๒๕๑๗ มอบให้ ผวจ. ปฏิบัติราชการแทน)

หมวดที่ ๕

การตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ

มาตรา ๒๘ ให้ รมว.กห.กำหนดผู้ดำรงตำแหน่งเทียบ
ได้ไม่ต่ำกว่า ผบ.พล เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะ กก.
ตรวจเลือกและคณะ กก.ชั้นสูง

(คำสั่ง ทบ.ที่ ๓๔๘/๑๕ ลง ๓๐ พ.ย. ๑๕

มอบอำนาจให้ มทก. แต่งตั้ง)

(คำสั่ง ทบ.ที่ ๓๘๒/๓๖ ลง ๑๕ ต.ค.๓๖
มอบให้ มทภ.๑ เพิ่ม จ.สระแก้ว ,
มทภ.๒ เพิ่ม จว.อ.จ., จว.นภ.

มาตรา ๒๘ ทวิ ผู้ซึ่ง รมว.กท.กำหนดตาม ม.๒๘ แต่งตั้ง
คณะ กก.ตรวจเลือกฯ เพื่อทำการตรวจเลือกฯ โดยให้
ประกอบด้วย น. ยศไม่ต่ำกว่า พ.ท. ๑ คน เป็นประธาน
น. มียศหรือเทียบเท่าไม่สูงกว่าประธาน ไม่เกิน ๒ คน สด.
จว.หรือผู้แทนซึ่งมิได้ประจำในท้องที่ ๑ คน และ น. ซึ่ง
ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันฯ ๑ คนหรือหลายคน
หน้าที่ของ กก.ตรวจเลือกและวิธีการตรวจเลือก ให้
เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
(กฎ น.๓๓)

มาตรา ๒๘ ตี ให้ผู้ซึ่ง รมว.กท.กำหนดตาม
ม.๒๘ แต่งตั้งคณะ กก.ชั้นสูงขึ้นในท้องที่แต่
ละ จว. ประกอบด้วย ผวจ.หรือผู้แทน ๑ คน
เป็นประธานฯ จนท.สด. หรือดำรงตำแหน่งไม่
ต่ำกว่า สด.จว. ๑ คน และ ขรก.อื่นซึ่งดำรง
ตำแหน่งไม่ต่ำกว่า หน.แผนก ๑ คน

มาตรา ๒๘ ตี วรรคสอง กก.ชั้นสูงต้องไม่เป็นบุคคลคน
เดียวกันกับ กก.ตรวจเลือก

มาตรา ๒๘ ตี วรรคสาม คณะ กก.ชั้นสูงมีอำนาจ
พิจารณาตัดสินกรณีที่มีคำร้อง ตาม ม. ๓๑ หรือกรณีที่มี
ข้อขัดแย้งระหว่าง กก.ตรวจเลือก ซึ่งทำคำชี้แจงเสนอ
ขึ้นมา

มาตรา ๒๘ วรรคสี่ คำตัดสินของคณะ กก.ชั้นสูง ให้เป็น
ที่สุด

มาตรา ๒๘ จั้ตวา ให้ นอภ.ท้องที่ที่ม่ีการตรวจเลือกมี
หน้าทีด้งต่อไปนี้

- (๑) จั้ตสถานที่ทำการตรวจเลือก
- (๒) จั้ตเจ้าหน้าทีและเอกสารเก้ยวกับการตรวจเลือก
เพื่อให้คณะกรรมกการตรวจเลือกตรวจสอบได้
ในวันตรวจเลือก
- (๓) จั้ตคนซึ่งมาตรวจเลือกให้รวมอยู่เป็นตำบลเพื่อ
ฟังเรียกชื่อ

(๔) สอบสวนบุคคลซึ่งร้องขอในเหตุต่างๆ แล้ว
มอบเรื่องให้คณะ กก.ตรวจเลือกพิจารณา

(๕) ตรวจทานและบันทึกบัญชีเรียกของอำเภอ
ตามผลการตรวจเลือก

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(กฎ ฌ.ที่ ๓๓)

มาตรา ๒๕ เมื่อได้คัดคนที่ยกเว้น ด้วยเหตุ
ต่างๆ ออกแล้ว ถ้ามีจำนวนทหารกองเกินที่จะ
รับราชการเป็นทหารกองประจำการได้**มากกว่า**
จำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการ ให้ผ่อนผันแก่
ประเภทบุคคล ดังต่อไปนี้

มาตรา ๒๕ (๑) บุคคลที่จำเป็นต่อหาเลี้ยงบิดาหรือมารดา ซึ่งไร้ความสามารถ หรือพิการทุพพลภาพ หรือชราจนหาเลี้ยงชีพไม่ได้ หรือไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู แต่ถ้ามีบุตรหลายคน จะต้องเข้ากองประจำการพร้อมกัน คงผ่อนผันให้คนเดียวตามตาบิดาหรือมารดาจะเลือก ถ้าบิดาหรือมารดาไม่สามารถจะเลือกได้ ก็ให้คณะ กก.ตรวจเลือกพิจารณาผ่อนผันให้ ๑ คน

มาตรา ๒๕ (๒) บุคคลที่จำเป็นต่อหาเลี้ยงบุตรซึ่ง
มารดาตาย หรือไร้ความสามารถ หรือพิการ
ทุพพลภาพ และบุคคลที่จำเป็นต่อหาเลี้ยงพี่หรือ
น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดาซึ่ง
บิดามารดาตาย ทั้งนี้เมื่อบุตรหรือพี่หรือน้องนั้นหา
เลี้ยงชีพไม่ได้ และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู

**มาตรา ๒๕ (๓) บุคคลที่อยู่ในระหว่าง
การศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(กฎกระทรวง ปี ๒๕๔๕)**

มาตรา ๒๕ วรรคสอง ผู้ที่อ้างสิทธิตาม (๑) หรือ (๒) ต้องร้องขอต่อ นอก.ท้องถิ่น ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เว้นแต่กรณีพิเศษซึ่งไม่ใช่ความผิดของผู้ร้องและผู้ร้องยื่นต่อคณะ กก.ตรวจเลือกในวันตรวจเลือก ตาม ม.๓๐ อีกครั้งหนึ่ง นอก.ต้องสอบสวนหลักฐานไว้เสียก่อน วันตรวจเลือก เพื่อคณะ กก.ตรวจเลือกจะได้ตัดสินได้ทันที การขอผ่อนผันตาม ม.๒๕ (๓) ให้ปฏิบัติตาม กฎกระทรวง (กฎ พ.ศ.๒๕๔๕)

มาตรา ๒๕ วรรคสาม ถ้าไม่สามารถจะ
ผ่อนผันพร้อมกันทั้งสามประเภทได้ เพราะ
จะทำให้คนไม่พอจำนวน ตามที่ฝ่ายทหาร
ต้อง การ ให้ผ่อนผัน (๑) (๒) รวมกันก่อน ถ้า
คนยังเหลือจึงให้ผ่อนผัน (๓) ถ้าคนประเภท
ใดผ่อนผันไม่ได้ทั้งหมด ให้คนประเภทนั้น
จับสลาก

มาตรา ๓๐ ถ้าผู้ที่ถูกเรียกมาตรวจเลือกเห็นว่า ตน
ควรจะได้รับการยกเว้นหรือผ่อนผัน ต้องนำ
หลักฐานมาแสดงต่อคณะ กก.ตรวจเลือก ก่อนจับ
สลากหรือก่อนกำหนดให้เข้ากองประจำการ ใน
กรณีที่ไม่มีการจับสลาก มิฉะนั้นให้ถือว่าหมดสิทธิ
ที่จะได้รับการยกเว้นหรือผ่อนผัน

มาตรา ๓๑ ในการตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ
นั้น ถ้าผู้ที่ต้องเข้ากองประจำการเห็นว่าคณะ กก.
ตรวจเลือกตัดสินไม่ถูกหรือไม่ยุติธรรม ก็ให้ยื่นคำร้อง
ต่อคณะ กก.ชั้นสูงได้ แต่ให้ส่งผู้นั้นเข้ากองประจำการ
ก่อนจนกว่าจะได้รับการคัดตัดสินของคณะ กก.ชั้นสูง
(ยื่นภายในวันที่ ๓๐ เม.ย.ของปีที่มีการตรวจเลือกฯ)

มาตรา ๓๒ ถ้าปรากฏว่าทหารกองเกินซึ่งมีอายุเกิน ๒๑ ปีบริบูรณ์ และยังไม่ถึง ๓๐ปี บริบูรณ์ในปีที่จะเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ไปทำมาหาเลี้ยงชีพในท้องที่ อ.อื่น และ นอก. ที่เป็นภูมิลำเนาทหารได้ส่งหมายเรียกไปยัง นอก.ที่ผู้นั้นไปอยู่มอบแทนให้ เมื่อได้รับหมายเรียกแล้ว แต่ไม่สามารถจะไปตามหมายนั้นได้เพราะไม่มีค่าพาหนะหรือจะไปไม่ทัน ผู้นั้นต้องรีบชี้แจงต่อ นอก.ท้องที่ที่ไปอยู่ เมื่อ นอก.ท้องที่นั้นสอบสวนได้ความจริง ก็ให้เข้ารับการตรวจเลือกพร้อมกับคนใน อ.ท้องที่ที่ไปอยู่ แต่ถ้าไม่สามารถส่งเข้ารับการตรวจเลือกใน อ.ท้องที่นั้นได้ ก็ให้ นอก.รีบจัดส่งผู้นั้นไปรับการตรวจเลือกยัง อ.ท้องที่ใกล้เคียง ตามที่เห็นสมควร

ให้ นอก.ท้องที่ที่รับเข้าตรวจเลือก แจ้งต่อ นอก.ท้องที่ที่ออก

หมายเรียก

มาตรา ๓๓ ทหารกองเกินที่หลีกเลี่ยงจัดขึ้น
ตามมาตรา ๒๓) ถ้าไม่ขัดต่อการเป็นทหาร
กองประจำการ ก็ให้ส่งผู้นั้นเข้ารับราชการ
ทหารกองประจำการในปีนั้นหรือปีถัดไปโดย
ไม่ให้จับสลาก

มาตรา ๓๔ ทหารกองเกินที่ถูกเข้ากองประจำการผู้ใด
จักต้องเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการเมื่อใด ให้
นายอำเภอท้องที่ที่รับเข้ารับการตรวจเลือกเป็นผู้กำหนด
และให้นายอำเภอออกหมายนัดเพื่อให้ทหารกองเกินผู้นั้น
มา ณ ที่อำเภอท้องที่ตามที่ได้กำหนดไว้ นั้น เพื่อเข้ารับ
ราชการทหารกองประจำการ ถ้าทหารกองเกินผู้นั้นไม่มา
ตามนัด ให้ถือว่าหลีกเลี่ยงขัดขืน

มาตรา ๓๕ ทหารกองเกินที่ถูกรับเข้ากอง
ประจำการ เมื่อเริ่มเข้ารับราชการทหาร
กองประจำการ เมื่อใดให้รับขึ้นทะเบียน
กองประจำการโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๖ ทหารกองเกินหรือทหาร
กองหนุนมีหน้าที่เข้ารับราชการทหารใน
การเรียกพล เพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชา
ทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อมพร้อม
และในการระดมพล

มาตรา ๓๖ วรรคสอง กระทรวงกลาโหมมี
อำนาจกำหนดให้ทำการเรียกพล เพื่อ
ตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อ
ทดลองความพร้อม ตามที่เห็นสม
ควร ส่วนการระดมพลให้กระทำโดยพระ
ราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๖ วรรคสาม การเรียกเข้ารับราชการทหารตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงกลาโหมเป็นผู้จัดเตรียมและอำนวยความสะดวก และให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ดำเนินการเรียก และส่งทหารเข้ารับราชการตามความประสงค์ของกระทรวงกลาโหม

มาตรา ๓๖ วรรคสี่ การผ่อนผันไม่ต้องเรียกหรือไม่ต้องเข้ารับราชการทหารตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตาม (กฎ จ.๓๕)

มาตรา ๓๗ ทหารกองเกินและทหารกองหนุน
ที่ถูกเรียกเข้ารับราชการตามมาตรา ๓๖ และ
ทหารประจำการ ต้องอยู่ในวินัยทหารเหมือน
ทหารกองประจำการ

หมวด ๖ การปลด

มาตรา ๓๘ การปลดทหารกองประจำการ
เป็นทหารกองหนุนชั้นที่ ๑ นั้น ถ้ากระทรวง
กลาโหมเห็นว่ามิเหตุจำเป็นจะเลื่อนกำหนด
เวลาปลดไป ก็ให้ส่งเลื่อนไปได้ตามความ
จำเป็น

มาตรา ๓๕ ทหารกองเกินเมื่อมีอายุครบกำหนด
ปลดแล้ว ให้ปลดเป็นทหารกองหนุน ประเภทที่ ๒
ตามลำดับ คือ

อายุ ๓๐ ปีบริบูรณ์ เป็น ทหารกองหนุนชั้นที่ ๒

อายุ ๔๐ ปีบริบูรณ์ เป็น ทหารกองหนุนชั้นที่ ๓

อายุ ๔๖ ปีบริบูรณ์ เป็น พันราชการทหาร
ประเภทที่ ๒

มาตรา ๔๐ ทหารกองประจำการ ถ้าต้องจำขังหรือ
จำคุกครั้งเดียว หรือหลายครั้ง เมื่อมีกำหนดวันที่จะ
ต้องทัณฑ์ หรือต้องโทษรวมได้ ไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก็ดี
หรือทหารกองประจำการผู้ใด ซึ่งกระทรวงกลาโหม
เห็นว่า จะกระทำความเสื่อมเสียแก่ราชการทหาร
ด้วยประการใดๆ ก็ดี จะปลดเป็นทหารกองหนุน
ประเภทที่ ๒ ก็ได้

มาตรา ๔๐ วรรคสอง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
พร้อมด้วยสัสดีจังหวัดออกใบสำคัญให้แก่ทหารที่ถูก
ปลดไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๔๐ วรรคสาม ใบสำคัญนี้ หากชำรุดหรือ
สูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่เพื่อรับใหม่
โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่งบาท แต่ถ้การ
ชำรุดหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยก็ไม่ต้อง
เสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๔๑ ทหารกองประจำการ ทหารกองเกิน หรือทหารกองหนุน ซึ่งยังไม่ครบกำหนดปลดพ้นราชการทหาร ถ้าพิการทุพพลภาพ หรือมีโรคซึ่งไม่สามารถจะเข้ารับราชการทหารได้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ก็ให้ปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ ๑ หรือที่ ๒ แล้วแต่กรณี (กฎ น.๗๔)

มาตรา ๔๑ วรรคสอง ถ้าเป็นนายทหารสัญญาบัตร
ถูกถอดหรือออกจากยศ ก็ให้ปลดเป็น**พัน**ราชการ
ทหารประเภทที่ ๒

มาตรา ๔๑ วรรคสาม ทั้งนี้ ให้**ผู้ว่าราชการจังหวัด**
พร้อมด้วยสัสดีจังหวัด ออกหนังสือสำคัญหรือใบ
สำคัญ ให้แก่ทหารตามประเภทที่ถูกปลดไว้เป็น
หลักฐาน

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๒ หนังสือซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ให้ไว้แก่บุคคลใด ถ้าชำรุดหรือสูญหายแล้ว บุคคลนั้นไม่แจ้งด้วยตนเองต่อนายอำเภอท้องที่ เพื่อรับใหม่ตามมาตรา ๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๔๐ นับตั้งแต่วันที่สามารรถแจ้งได้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสิบสองบาท

มาตรา ๔๓ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๒ ทวิ หรือ มาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บุคคลใดได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้วแต่ยังไม่เป็นทหารกองเกิน ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ หรือ มาตรา ๑๒ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔ บุคคลใดไม่มาแสดงตนเพื่อลงบัญชี
ทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๘ หรือ
ไม่มาลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ ตามมาตรา ๑๙
หรือไม่ยอมลงบัญชีทหารกองเกิน ตามมาตรา ๒๑
หรือไม่รับหมายเรียกที่อำเภอ ตามมาตรา ๒๕
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่
เกินสามร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔ วรรคสอง ถ้าก่อนที่เจ้าหน้าที่ยกเรื่องขึ้น
พิจารณาความผิด บุคคลนั้นได้มาขอลงบัญชีทหาร
กองเกิน หรือลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ หรือมาขอ
รับหมายเรียกที่อำเภอด้วยตนเอง หรือให้บุคคลซึ่ง
บรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้มารับแทนตน แล้วแต่
กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับ
ไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๕ บุคคลใดหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่มาให้คณะ กก.ตรวจ
เลือกทำการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ตาม
หมายเรียกของนายอำเภอ หรือมาแต่ไม่เข้ารับการตรวจเลือก
หรือไม่อยู่นกว่าการตรวจเลือกแล้วเสร็จหรือหลีกเลี่ยง หรือขัด
ขืนด้วยประการใดๆ เพื่อจะไม่ให้เข้ารับราชการทหารกองประจำ
การ ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือบุคคลใดเข้ารับราชการทหาร
กองประจำการแทนผู้อื่น หรือเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยสัญญาว่าจะช่วย
เหลือ ผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี

มาตรา ๔๖ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุน
ผู้ใดหลีกเลี่ยงหรือขัดขืน ไม่เข้ารับราชการ
ทหารในการเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร หรือ
เพื่อทดลองความพร้อมพร้อม หรือในการระดม
พลตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้ง
แต่สามเดือนถึงสี่ปี

มาตรา ๔๗ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุน
ผู้ใดหลีกเลี่ยงหรือขัดขืน ไม่เข้ารับราชการ
ทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบตามมาตรา
๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือ
ปรับไม่เกินสามร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ บุคคลใดทำร้ายร่างกายตนเอง หรือให้
ผู้อื่นทำเพื่อจะให้พ้นจากการรับราชการทหารตาม
พระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุก
ตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไปจนถึงแปดปี

ผู้สมรู้เป็นใจในการทำร้ายร่างกาย เพื่อความ
มุ่งหมายดังกล่าวนี้ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุก
ตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปจนถึงสี่ปี

มาตรา ๔๕ บุคคลใดใช้อุบายหลอกลวงให้
เจ้าหน้าที่หลงเชื่อ โดยเจตนาหลีกเลี่ยงให้พ้น
จากการเข้ารับราชการทหาร ตามพระราช
บัญญัตินี้ จนเป็นผลสำเร็จ หรืออุบายเสื่อมสอน
จนเกิดความผิดตามมาตรานี้ มีความผิดต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี

หมวด ๘
บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๐ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้

ก. การลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นอันใช้ได้

ข. หมายถึงคนเข้ารับราชการในกองประจำการ ซึ่งได้ออกไว้ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นอันใช้ได้ เว้นแต่บุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ต้องปฏิบัติตามหมายเรียกนั้น

ค. ผู้ที่ยังอยู่ในกองประจำการ ตามพระราชบัญญัติเดิม ต้องรับราชการทหารต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดปลด

ง. ผู้ที่อยู่ในกองทุนชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๒ หรือชั้นที่ ๓ ตามพระราชบัญญัติเดิม ต้องอยู่ในกองทุนชั้นนั้นๆ ต่อไป จนกว่าจะครบกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

จ. ผู้ที่พ้นจากราชการทหารตามพระราชบัญญัติเดิม ให้เป็นอันพ้นตลอดไป

ฉ. ผู้ที่เป็นทหารกองเกินอยู่ตามพระราชบัญญัติเดิม ให้เป็นทหารกองเกินตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๕

การรักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕๑ ให้ รมว.กท. และ รมว.มท. รักษาการตาม พ.ร.บ.นี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงร่วมกัน เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.นี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศใน รกจ.แล้วให้
ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี